

# Évközi 31. vasárnap

Mk 12,28b–31

„Melyik a fő parancs?”

Ennek a perikópának az a célja, hogy a zsidóság számára elfogadhatóvá tegye Jézus tanítását, illetve az írástudóval folytatott sikeres vita leírásával megnyerje a zsidó hallgatóságot Jézus számára. Feltehetően ez az elbeszélés a számos vita elbeszélést tartalmazó anyag egyik része lehetett. Ezt a vitát mindegyik Evangélium ismeri. Máté azonban vita szöveggé alakítja a tanítói elbeszélést. A nagy zsidó rabbi iskolák közül Sammaj rabbi iskolája nem válaszolta meg ezt a kérdést, Hillél rabbi pedig igen. A Tóra 613 parancsa közül némelyeket könnyűnek, másokat fontosnak és nehéznek ítélték a rabbik. De itt a kérdés nem a könnyű és a nehéz parancsokra vonatkozik, hanem arra, hogy melyik a legelső, azaz a legfontosabb.

Ez a parancs elhangzik a zsidó hitvallásnak is nevezhető „Sema Izrael” (Halld, Izrael!) nevű fontos szövegben is, amelyet felírtak az imaszíjakra is és a MTörv 6,4 idézi az Ószövetségben. „Szeresd Uradat, Istenedet, teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből.” A második pedig így szól: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat” A héber szöveg görög fordítása említi az „istenismeret” kifejezését, az erő pedig a lélek minden erejére vonatkozik. Ezek az apró változtatások arra utalnak, hogy ezt a vitát görög nyelvű zsidóság körében őrizték meg. Arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy Jézus átértelmezte a felebarát fogalmát. Ami vitának indul, az végül is egyetértéssel zárul.

Különösen fontos az, hogy Jézus összekapcsolta az Isten és a felebarát iránti szeretet fogalmát. Ezeket nem lehetett kijátszani egymás ellen. Ezzel óvott az emberellenes vallási fanatizmustól. Az ókeresztény irodalom jeles műve, a Didaché ezzel kezdi tanítását. Kálvin ez alapján állítja, hogy Isten az önként vállalt szolgálatban leli kedvét. P. Althaus szerint, az a tény, hogy az Újszövetség utal a „Sema Izrael”-re, elismerés keresztény részről, hogy Isten maga működik Izrael történetében. A felebaráti szeretet parancsa Kierkegaard 19. századi dán filozófusnál, írónál az önszeretet kiindulópontja lesz. A helyes felebaráti szeretet csak Isten iránti helyes szeretetből táplálkozhat.

Ilyen kérdésekkel ritkán terhelik magukat az emberek, sőt a válaszadásra némi élettapasztalat szükséges, és nem mindegy, mikor teszi fel magának az ember ezt a kérdést. Ugyanis nem minden percben éli át teljes egzisztenciáját. Ha egy áruházban kérdezik meg tőlünk, számunkra mi a legfontosabb, bizonyára valamilyen új terméket említünk. Ha ugyanezt a bankban kérdezik meg tőlünk, akkor bizonyára csak a pénzadományra gondolunk. A vendéglőben e kérdés kapcsán kedvenc ételünkre gondolunk. Ha viszont a halálunk előtt szegeznek nekünk ezt a kérdést, bizonyára vallásos feleletet adunk.

Pedig az összes többi válaszunk attól függ, vajon megválaszoltuk-e már ezt a fő kérdést? A gyerekek fokozatosan, az apró hétköznapi dolgokon keresztül értik meg a fontosabb dolgokat és az élet összefüggéseit. Aki nem jutott el odáig, hogy egyre komolyabb összefüggéseket ismerjen fel, annak az ilyen kérdés, mint főparancs, nem sokat jelent. Nem biztos tehát, hogy az írástudó és Jézus beszélgetését a modern életben bárkivel meg tudjuk ismételni. Annak ellenére, hogy mindenki hisz néhány dologban. Van, aki önmagában, van, aki a mikro barázdában, van, aki a média hatalmában, van, aki a túlélés szükségében. A valamikori hittankönyvek szerzői már az első-második gyermekektől megkérdezték: „Miért vagyunk a világon? Mi az életünk célja?” Válaszától függetlenül a hitoktató megtanította vele a helyes magyarázatot. Ma nem tanítják ezt a kérdést. Talán ezért megy feledésbe az Isten és a felebarát szónak a helyes értelmezése.

## **A szeretet útján járó tanítvány imája**

*Áldott légy, Urunk, hogy irányt szabsz életünknek. Nem kérsz ezeregy szabályt, hanem elénk állítod a legfontosabbat. És talán éppen azért, mert egyszerűnek tűnik, nem vesszük elég komolyan. Pedig te nem kérsz kevesebbet, mint egész valónkat. Add, hogy mindig készek legyünk ezt a legdrágább kincsünket átadni neked! Amen.*